

Gemeente Vijfheerenlanden
T.a.v College van Burgemeester en. Wethouders Vijfheerenlanden
Postbus 11
4140 AA Leerdam

Betreft: ongevraagd advies Sociale Ontmoetingsplaatsen

Leerdam, 21-6-2025

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

De ASD heeft kennisgenomen van een raadsinformatiebrief over het onderwerp Sociale Ontmoetingsplaatsen en heeft van beleidsadviseur Sociale ontmoetingsplaatsen Janneke Holleman en Nora van der Linden van BMC een prettige en informatieve presentatie gehad tijdens de vergadering op 21 juni 2025.

Aan de orde is geweest dat het traject Sociale ontmoetingsplaatsen al jaren loopt en vanuit beleid als een ingewikkeld en gevoelig onderwerp wordt beschouwd. Het is een breed onderwerp, vandaar de afbakening 'gemeenschapshuizen'. Wat is een ontmoetingsplaats en wat niet? In het gesprek n.a.v. de presentatie van Janneke Holleman en Nora van der Linden zijn definitie, criteria van gemeenschapshuizen, bijkomende (kosten)bepalende factoren zoals bouw, vergunning, ondernemerschap etc. als mede gemeenschapsgevoel aan de orde geweest.

De visie ligt er, volgens Holleman en Van der Linde. Vraag waar zij - en de gemeente - nu voor staan is 'hoe wordt hier handen en voeten aan gegeven met al die verschillende gebouwen, vergunningen etc.' Hun opdracht hebben ze geschetst als 'Hoe gaan we zorgen dat we toekomstbestendige ontmoetingsplaatsen in alle kernen hebben.' Ze gaven tijdens de ASD-vergadering een tijdspad aan tot 13 november met de besluitvorming in de gemeenteraad over de vier geschetste scenario's inclusief het beeld naar de toekomst en de daarmee gemoeide kosten. Onderhoud, energielasten, subsidies, overige financiële posten, waarborg naar de toekomst zijn hier nadrukkelijk in meegenomen. De score per knop waaraan gedraaid kan worden hebben ze inzichtelijk gemaakt in vier scenario's en toetsingskader.

De ASD heeft tijdens de bijeenkomst een aantal vragen gesteld, zie bladzijde 2.

De ASD waardeert haar betrokkenheid in dit proces. Graag wil de ASD ook een aantal adviezen meegeven ter overweging voor verdere verbeteringen. Omdat het tijdspad voor onze reactie en advies vier dagen bedraagt, hebben we dit pragmatisch verwoord in punten voor beleidsadviseurs Janneke Holleman en Nora van der Linden als mede voor de raad.

Advies ASD aan beleidsadviseurs en raad

Janneke Holleman en Nora van der Linden hebben al veel en zorgvuldig aan hun concept gewerkt, zoveel is de ASD duidelijk. Graag wil de ASD hen en de raad op drie punten in het tijdspad advies meegeven:

Er zijn op dit moment 22 wijkgebouwen gedefinieerd in Vijfheerenlanden. Welk model er ook uitkomt, de ASD vraagt nadrukkelijk aan hen om aan te geven naar het college in welke kernen er nog niets is. De ASD miste in dit plan deze voorziening/buurthuis bij een aantal grote kernen in Vijfheerenlanden (zowel in nieuwbouwkernen, als in oudere kernen). De kleine kernen hebben vanuit de historie altijd dorpsgebouwen gehad. De nieuwbouwwijken, zoals het dorp Hoef en Haag, niet. Als we naar de omvang en samenhang van dit soort wijken/kernen kijken, verdient dit meer aandacht. Niet alleen de kleine kernen, maar het geheel moet onderdeel zijn van besluitvorming tijdens de bespreking en uitwerking van de scenario's.

Het risico bestaat als deze plaatsen op dit moment buiten beeld blijven, ze uiteindelijk ook niet meer in de uitwerking van het beleid terugkomen. Daarop voortbordurend vraagt de ASD aandacht voor hoe de gemeente deze kernen meeneemt in de inventarisaties als mede het huidige kostenpeil bouwkosten en subsidieverstrekking etc.

Bij de bepaling welke scenario's de gemeente als meest kansrijk acht om uit te werken, geeft de ASD aan dat de volgende criteria heel belangrijk zijn: laagdrempelig, makkelijk toegankelijk (ook mobiliteit), en zonder kosten voor de bewoners.

Communicatie en terminologie telt, wil de ASD graag meegeven. Bewoners voelen zich niet aangetrokken tot plaatsen die als 'Sociale ontmoetingsplaats' worden beschreven. Bewoners gaan over het algemeen niet naar een 'sociale ontmoetingsplaats', dat is meer een beleidsterm, maar wel naar een buurthuis, wijkgebouw, etc.

Vragen vanuit de ASD aan de beleidsadviseurs

De ASD heeft als centrale vraag aan de beleidsadviseurs en de raad. Wat bindt ons als gemeente, welke voorzieningen zijn minimaal voor deze gemeente, mede gelet op de toekomst (ook bij de nieuwste nieuwbouw).

Hoe gaat de gemeente om met kernen waar geen enkele voorziening aanwezig is?

De ASD vraagt of het duidelijk is wat de kosten per scenario zijn en wat het betekent voor de exploitatie c.q. het aantal sociale ontmoetingsplaatsen.

Zijn jullie aanwezig bij de bijeenkomsten over de gebiedsvisies waarin men wat verder vooruit kijkt naar 2040?

Waar zitten de korte-termijn-mogelijkheden voor mensen in die wijken waar dit soort gebouwen nog niet zijn, vraagt de ASD. Het gaat zowel om nieuwbouwwijken met een groot inwoneraantal zoals het dorp Hoef en Haag, maar ook Vianen en Leerdam kunnen we meetellen bij het aantal plaatsen waar nog niet zo'n ontmoetingsplaats is. Is het niet mogelijk om een bestaand gebouw meer functies voor verschillend type publiek te geven? Kunnen we niet kleine initiatieven die wat meer van onderop worden georganiseerd met kleine bedragen (wellicht een beetje subsidie ondersteunen), zoals in Schoonrewoerd. Dan kunnen we veel sneller meters maken, ook naar de kernen waar nu nog niets is. Kunnen we niet ergens die mix samen vinden?

Wordt de participatie naar verschillende bewoners(groepen) nog herhaald, met deze keer de scenario's?

Graag wordt de ASD opnieuw betrokken bij de verdere keuzes in september 2025. Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens de ASD Vijfheerenlanden

Gerard Achterberg
Voorzitter

Berry Verwijmeren
Secretaris

